

Religija (drugi deo)

Domaća božanstva

Dardanska božanstva:

- Ata (*Atta*)
- Andin (*Andinus*)
- Dardanija (*Dardania*), personifikacija Dardanije

IMS IV 1 iz Naisa:
Ara posvećena Ati





Ikona posvećena *Attoni Pal*(), koga možda treba identifikovati sa Atom? (Buljesovci, kod Niša)

Tračka božanstva:

- Mundrit (*Mundrytus*)
- Zbeltiurd (*Zbeltiurdus*), bog neba, munja i gromova
- Trački konjanik ili *Heros*



Ara posvećena Zbelsurdu, tj. Zbeltiurdu
(*IMS VI 214* iz okoline Kumanova)



Ikona Tračkog konjanika nađena u Laništu kod Remezijane. Dedicant je tračkog porekla.

Grčka božanstva

- Najrasprostranjeniji je kult Herakla (*Hercules*)
- Pojedinačne posvete drugim božanstvima (Hekata, Zevs, Artemida itd.)



Dedikacija Jupiteru i Heraklu sa Kosmaja, koja
svedoči o izgradnji hrama

*IMS II 13 iz Viminacijuma:
Ara posvećena Heraklu
Pobedniku (*Hercules
Victor*).*





IMS II 14 iz Viminacijuma. Skulpturu Herakla je posvetio Kokej Kasije kad je od beneficijara legijskog legata unapređen u konzularskog beneficijara.

Istočna božanstva

- Mitra (*Mithras*), persijski bog
- Jupiter Dolihen (*Iuppiter Dolichenus*), tj. Baal iz Dolihe u Siriji



Reljef sa predstavom tauroktonije. Posvetio ga je dekurion i edil kolonije Viminacijuma.

IMS II 308:

Ara koju je Mitri
(*Deus Invictus Mithra*)
posvetio G. Julije Valens,
veteran legije VII Claudia
i dekurion Viminacijuma,
kada je iz temelja
obnovio hram u okolini
grada.





Statueta Jupitera Dolihena, nađena u Egeti (poč. III veka)

Hrišćanstvo

- Širenje hrišćanstva na prostoru nekadašnje Gornje Mezije u IV veku
- Centri: Singidunum, Nais, Remezijana
- Sirmijum

Mučenici s kraja III veka – baštovan Sinerot i prvi episkop Irinej

Sredinom IV veka središte arijanstva u Iliriku

Nikejska dogma prevladala 378. godine



Nadgrobna ploča iz Sirmijuma na kojoj se spominje
bazilika Sv. Irineja